

[Undervisningsministeren.]

og samordne den danske indsats på disse områder til gavn for samfundet og dets erhverv. Udgifterne ved rådets og fondets virksomhed har steds været bevilget på de årlige finanslove.

Det nu foreliggende lovforslag, der bygger på en indstilling fra Danmarks teknisk-videnskabelige forskningsråd, tager sigte på i tilknytning til forskningsrådet at oprette et særligt lånefond med det formål at støtte forsknings- og udviklingsarbejde i danske erhvervsvirksomheder.

Da det er af betydning, at der etableres et snævert samarbejde mellem dette lånefond på den ene side og forskningsrådet og det bestående fond på den anden side, har jeg fundet det rigtigst at fastslå dette ved at foreslå bestemmelserne om lånefondet optaget som en ændring i loven om oprettelse af Danmarks teknisk-videnskabelige forskningsråd og Statens teknisk-videnskabelige fond.

Erhvervsforskningen adskiller sig fra det meste af den forskning, der foregår ved universiteterne og de højere læreanstalter, ved at have et konkret sigte, nemlig udvikling af lønnende produktion, og den foregår således i alt væsentligt af konkurrence-mæssige grunde.

Efter de erfaringer, forskningsrådet og bestyrelsen for Statens teknisk-videnskabelige fond har indvundet siden etableringen i 1960, ligger mange danske erhvervsvirksomheder inde med ideer til forskningsprojekter, som kunne give gunstige økonomiske resultater; virksomhederne viger imidlertid tilbage for at realisere disse projekter på grund af de dermed forbundne finansieringsvanskeligheder og økonomiske risici.

I andre industrielt udviklede lande koncentrerer industriens forskningsarbejde ofte i store industrivirksomheder, der dels kan overse disse risici og dels selv kan finansiere arbejdets udførelse, men selv i disse lande dækkes en væsentlig del af udgifterne i høj grad af det offentlige enten ved driften af offentlige forskningsinstitutter eller ved indgåelse af kontrakter mellem staten og den eller de enkelte private virksomheder. Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, yder man bl. a. i Norge, Sverige, Frankrig, Belgien og Canada under forskellige former økonomisk støtte til er-

hvervsforskningsformål. Det kan i denne forbindelse bemærkes, at man på et videnskabsministermøde i Paris under OECD i januar 1966, hvor jeg selv deltog som dansk repræsentant, bl. a. behandlede spørgsmålet om støtte til forskningsarbejde i industrien, og at det på dette møde kom meget stærkt frem, at man i alle medlemslandene er optaget af at finde hensigtsmæssige løsninger på dette problem.

Efter indstilling fra forskningsrådet og bestyrelsen for Statens teknisk-videnskabelige fond har man ikke fundet det rimeligt at anvende offentlige midler som tilskud til forskningsarbejder, der resulterer i forøgede indtægter til den enkelte virksomhed, og man foreslår derfor fondet oprettet som et lånefond.

Statens årlige støtte til fondet påregnes det førete år at ville andrage 5 mill. kr. Der er imidlertid grund til at tro, at et beløb af denne størrelsesorden vil vise sig at være utilstrækkeligt, når de første erfaringer er indvundet. Bevilling til fondets virksomhed vil blive søgt optaget på de årlige finanslove, første gang på forslag til finansloven for finansåret 1967-68, såfremt forslaget gennemføres med virkning fra 1. april 1967. For at muliggøre dispositioner på længere sigt er det af væsentlig betydning, at ikke anvendte beløb i et finansår uden særskilt forelæggelse for de bevilgende myndigheder i hvert enkelt tilfælde kan overføres til senere anvendelse. Jeg vil gerne i denne forbindelse henvise til, at det for det høje ting fremsatte lovforslag om ændring i loven om Statens almindelige Videnskabsfond indeholder en tilsvarende bestemmelse som den i nærværende lovforslags § 6, stk. 2, sidste punktum, foreslåede.

For så vidt angår indholdet af de bestemmelser, der skal regulere lånefondets virksomhed, skal jeg tillade mig at henvise til lovforslagets bemærkninger.

Bestemmelsen i § 7, stk. 2, om, at fondets bestyrelse kan overtage retten til forsknings- og udviklingsarbejdet mod et vederlag, der ikke kan overstige lånebeløbet, vil blive praktiseret på den måde, at man vil lade låntagerens ønske om at beholde resultaterne være afgørende for, om lånets hovedstol skal nedskrives eller ej. Når man har valgt denne fremgangsmåde, skyldes